

Handläggare
Annika Ström
Telefon: 08-508 011 08

Till Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd

Stadens strategi mot våldsbejakande extremism

Remiss från kommunstyrelsen om stadens strategi mot våldsbejakande extremism.

Förslag till beslut

1. Tjänsteutlåtandet utgör svar på remissen
2. Omedelbar justering

Patrik Derk
stadsdelsdirektörSusanne Tengberg
verksamhetsområdeschef

Sammanfattning

Remissen från kommunstyrelsen avser en av socialnämnden framtagen delstrategi mot våldsbejakande extremism och ett av finansroteln upprättat missiv med utgångspunkter för det fortsatta arbetet med att utarbeta en stadsövergripande strategi mot våldsbejakande extremism.

Stadsdelsförvaltningen delar uppfattningen att en sammanhållen och demokratiskt hållbar stad utgör grunden för att extrema rörelser inte ska få fäste i samhället. Det är angeläget att frågor om våldsbejakande extremism samordnas centralt i staden, här innefattas också samordning med andra myndigheter och organisationer.

Förvaltningen bedömer att en central stödfunktion för anhöriga som drabbats av våldsbejakande extremism skulle kunna vara en möjlig insats.

Det är angeläget att stadens medarbetare som möter ungdomar får information och kunskap om sociala mediers betydelse i frågor som rör våldsbejakande extremism. En central koordinering när det gäller internet och sociala medier är önskvärd.

Bilagor:

1. Socialnämndens delstrategi mot våldsbejakande extremism
2. Finansrotelns missiv 2015-06-17

Remissbehandling

Kommunstyrelsen har, för yttrande, remitterat en av socialnämnden framtagna delstrategi mot våldsbejakande extremism samt därtill ett av finansroteln upprättat missiv med utgångspunkter för det fortsatta arbetet med att utarbeta en stadsövergripande strategi mot våldsbejakande extremism. Ärendet har bl.a. remitterats till samtliga stadsdelsnämnder, arbetsmarknadsnämnden, utbildningsnämnden och stadsledningskontoret. Remisstiden sträcker sig till den 28 september 2015.

Remissen

Stockholms stad avser att under år 2015 besluta om en stadsövergripande strategi mot våldsbejakande extremism. Socialnämnden har, i maj 2015, för egen del, beslutat om en delstrategi för socialtjänsten. Härtill har finansroteln utarbetat ett missiv med utgångspunkter för det fortsatta arbetet med en stadsövergripande strategi.

Socialnämndens delstrategi

Delstrategin innehåller förslag om en ansvarsfördelning inom staden. Ansvaret formuleras utifrån fyra perspektiv:

Främjande: Ett Stockholm som håller samman med jämlika levnadsvillkor för barn och unga i alla stadens stadsdelsförvaltningar utgör grunden för att personer inte dras till våldsbejakande extremistmiljöer. Det handlar tillika om ett demokratiskt hållbart Stockholm, med fokus på demokratiutveckling, antirasism och mänskliga rättigheter.

Förebyggande: Det förebyggande arbetet ska fokusera på stadsdelsförvaltningar där våldsbejakande extremism fått fäste. Arbetet ska präglas av tidiga insatser, inrymma genusperspektiv och bygga på samverkan mellan olika aktörer.

Anhörigstöd: Stöd till och insatser för familj, vänner och andra närstående.

Efterperspektiv: Anpassade insatser för individer som önskar lämna våldsbejakande extremism eller kommer hem från strider utomlands.

Socialnämndens delstrategi bifogas i sin helhet (*bilaga 1*).

Finansrotelns missiv

Finansroteln lyfter i sitt missiv fram fem punkter som utgör utgångspunkter i det fortsatta arbetet med att ta fram en stadsövergripande strategi:

- Rekrytering till våldsbejakande extremism ska motarbetas.
- Kunskapen om våldsbejakande extremism ska öka i hela staden.
- Staden ska utveckla samarbetet med polisen.
- Stöd ska ges för att hoppa av och långvarigt lämna destruktiva miljöer.
- Drabbade av extremism ska få stöd och trygghet.

Finansrotelns missiv bifogas i dess helhet (*bilaga 2*).

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen delar uppfattningen att en sammanhållen och demokratiskt hållbar stad utgör grunden för att extrema rörelser inte ska få fäste i samhället. Förvaltningen delar också uppfattningen att samverkan är en viktig utgångspunkt för ett framgångsrikt arbete mot våldsbejakande extremism. Det är angeläget att frågor om våldsbejakande extremism samordnas centralt i staden, här innefattas också samordning med andra myndigheter och organisationer. För att samverkan ska ge goda effekter krävs en tydlig ansvarsfördelning. Förvaltningen ser positivt på det förslag till ansvarsfördelning som redovisas i Socialnämndens delstrategi, liksom på finansrotelns förslag till handlingsplaner med tydliga ansvarsområden.

Förvaltningen bedömer att den lokala samverkan i stor utsträckning kan ske inom befintliga samverkansstrukturer. Trots detta kan det finnas behov av att anpassa och utveckla samordningsstrukturen efter frågornas särskilda karaktär. Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta stadsdelsförvaltningar och ett antal lokala aktörer i Järvaområdet har tillsammans utformat en broschyr som åskådliggör samverkan i denna fråga.

Förvaltningen ser gärna att gemensamma utbildningssatsningar äger rum. Sådana satsningar bidrar även till en tydligare och mer samstämmig kommunikation med invånare. En central insamling av ”goda exempel” kan också bidra i arbetet.

Internet och andra sociala medier är viktiga källor för påverkan och rekrytering till våldsbejakande rörelser. Statens Medieråd publicerade 2013 en rapport om våldsbejakande och antidemokratiska budskap på internet. I rapporten understryks vikten av att i så låga åldrar som möjligt säkerställa en instinktiv källkritisk hållning. Det är angeläget att stadens medarbetare som möter ungdomar får information och kunskap om sociala mediers betydelse i frågor som rör våldsbejakande extremism. En central koordinering när det gäller internet och sociala medier är önskvärd.

Finansroteln betonar att det är angeläget att staden kan ge stöd till personer som drabbats av våldsbejakande extremism. I socialnämndens delstrategi konkretiseras behovet av anhörigstöd. Inom staden finns anhörigkonsulenter med uppdrag att erbjuda stöd och underlätta för de personer som vårdar eller ger omsorg till en närstående som är långvarigt sjuk, äldre eller har en funktionsnedsättning. Förvaltningen bedömer att en motsvarande stödfunktion för anhöriga som drabbats av våldsbejakande extremism skulle kunna vara en möjlig insats.

Utbildning och arbete för ungdomar är förutsättningar för social hållbarhet. Förvaltningen ansvarar för pilotprojektet ”Samverkan skola och socialtjänst” som ska bidra till att fler ungdomar får gymnasiebehörighet och så småningom fotfäste på arbetsmarknaden. Förvaltningen bedriver också ett långsiktigt förebyggande arbete genom åtta möteplatser för ungdomar, fältassistenter, medborgarvårdar och ungdomsvårdar, feriearbeten och en omfattande lovverksamhet. Som framgår av socialnämndens delstrategi har Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning också inlett samverkan med religiösa samfund i stadsdelsområdet. Sammantaget skapar detta möjligheter att

komma i kontakt med ungdomar som riskerar att radikaliseras. Delar av verksamheten kan dock behöva anpassas och nya metoder prövas för att i ännu större utsträckning kunna förebygga och hindra rekrytering till våldsbejakande extremism.

En övervägande del avhoppare och personer som kommer hem från strider utomlands är i stort behov av stöd och vård. Vårdcentralerna utgör första linjens mottagning för psykisk ohälsa. Förvaltningen vill därför understryka vikten av att landstinget och psykiatri tydligare görs delaktiga i efterperspektivet och att samverkan inleds. En central samordning kring ett sådant uppdrag bör övervägas. I övrigt anser förvaltningen att den nationella samordnarens utredning av möjligheterna att starta en avhopparverksamhet ska avvaktas.
